

21-76

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ОҚУ-АҒАРТУ
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ПРОСВЕЩЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

БҮЙРЫҚ

3 наурыз 2022

Нұр-Сұлтан қаласы

ПРИКАЗ

№ 61

город Нур-Султан

Об утверждении Методических рекомендаций по ведению внутришкольного учета в организациях среднего образования

В целях своевременного выявления и оказания поддержки обучающимся, требующим повышенного педагогического внимания **ПРИКАЗЫВАЮ:**

1. Утвердить Методические рекомендации по ведению внутришкольного учета в организациях среднего образования согласно приложению, к настоящему приказу.
2. Контроль за исполнением настоящего приказа возложить на Комитет по охране прав детей Министерства просвещения Республики Казахстан.
3. Настоящий приказ вступает в силу со дня его подписания.

Министр

Г. Бейсембаев

Бланк сериялық неміріз жарнама болып табылады. Жауап қайтарғанда міндетті түрде біздің № және күні көрсетілуі керек.
Бланк без серийного номера не действителен. При ответе обязательно ссылаться на наш № и дату.

000946

*Приложение к приказу
Министра просвещения
Республики Казахстан*

3 марта 2023 года № 61

**Методические рекомендации
по ведению внутришкольного учета в организациях среднего образования**

Глава 1. Общие положения

1. Настоящие Методические рекомендации предназначены для ведения организациями среднего образования внутришкольного учета в отношении обучающихся, требующих повышенного педагогического внимания и оказания им социальной и психолого-педагогической помощи.

2. Методические рекомендации носят рекомендательный характер.

3. Внутришкольный учет (далее – ВШУ) направлен на решение следующих задач:

своевременное выявление детей, требующих повышенного педагогического внимания;

помощь в адаптации обучающегося к условиям образовательной среды, повышение учебной мотивации;

оказание помощи родителям и иным законным представителям в обучении и воспитании детей;

предупреждение безнадзорности, беспризорности, правонарушений и антиобщественных действий несовершеннолетних;

оказание социальной, психолого-педагогической помощи обучающимся, их родителям и иным законным представителям.

Глава 2. Порядок постановки на ВШУ

4. Постановка обучающегося на ВШУ рассматривается на заседании Совета профилактики по представлению заместителя директора по воспитательной работе на основании обращения классного руководителя, социального педагога, педагога-предметника и других заинтересованных лиц.

5. Заседание Совета профилактики школы проводится по решению администрации организации образования.

6. Состав Совета профилактики формируется из числа сотрудников организации образования (не менее 5-и человек) и утверждается приказом руководителя организации образования.

7. Председателем Совета профилактики является руководитель организации образования, секретарем - социальный педагог или лицо его заменяющее.

8. При необходимости к участию в заседании Совета профилактики привлекаются заинтересованные специалисты (классный руководитель, педагог-психолог, педагог-предметник, зональный инспектор полиции по делам несовершеннолетних, медицинский работник).

9. Для участия в заседании Совета профилактики приглашаются родители или иные законные представители обучающегося в отношении которого рассматривается вопрос о постановке на ВШУ.

10. Общую координацию ВШУ осуществляет ответственный заместитель руководителя организации образования, контроль обеспечивает руководитель организации образования.

11. За три дня до заседания Совета профилактики заместителю директора по воспитательной работе предоставляются характеристика, психологическое заключение на обучающегося, акт обследования жилищно-бытовых условий семьи (при необходимости), краткая информация о проведенной профилактической работе с несовершеннолетним, его родителями до постановки на ВШУ.

12. По итогам заседания Совета профилактики утверждается индивидуальный план профилактической работы (далее – ИППР) с обучающимся, его родителями или иными законными представителями.

13. В протоколе заседания Совета профилактики указывается дата проведения, данные об участниках (ФИО (при его наличии), должность), повестка дня, краткая выписка по итогам заслушивания, принятое решение. Протокол Совета профилактики подписывается председательствующим и секретарем.

14. Исходя из причин и условий, способствующих социально-опасному положению, в ИППР предусматриваются мероприятия по оказанию мер индивидуального воздействия: обеспечение психолого-педагогического сопровождения несовершеннолетнего, контроль посещаемости занятий, дополнительный график занятий, установление сроков для сдачи задолженностей по предметам, при необходимости направление к специалистам психолого-медицинской консультации, профилактические беседы, посещение уроков, коррекция поведения, развития новых навыков, занятость и досуг во внеурочное время, в том числе в каникулярное время, работа с родителями, помочь из фонда всеобуч, взаимодействие с со специалистами заинтересованных органов и организаций, входящих в систему профилактики правонарушений.

Один экземпляр индивидуального плана профилактической работы предоставляется родителям или иному законному представителю.

15. По каждому мероприятию указываются ответственные лица и обозначаются конкретные сроки исполнения.

16. Общий срок ВШУ обучающегося составляет от трех до шести месяцев. При необходимости сроки проведения индивидуальной профилактической работы продлеваются на основании решения Совета профилактики.

17. Если родители или иные законные представители отказываются от помощи, предлагаемой школой в рамках ВШУ и не принимают меры в решении возникших проблем у ребенка, администрация организации образования обращается в территориальную комиссию по делам несовершеннолетних и защите их прав с ходатайствами:

о рассмотрении материала в отношении родителей или иных законных представителей, не выполняющих свои обязанности по содержанию, воспитанию или обучению несовершеннолетнего;

об административных мерах воздействия на родителей несовершеннолетних;

о рассмотрении материала в отношении несовершеннолетнего, совершившего деяние, за которое установлена административная ответственность;

о постановке обучающегося на учет в органах внутренних дел.

Глава 3. Основания для постановки и снятия с ВШУ

18. Основанием для постановки на ВШУ является:

1) академическая неуспеваемость;

2) неблагополучие семьи;

3) безнадзорность, беспризорность, бродяжничество, попрошайничество;

4) грубое или неоднократное нарушение Устава школы и Правил внутреннего распорядка школы;

5) систематические пропуски занятий без уважительной причины;

6) совершение административного правонарушения;

7) употребление психоактивных, токсических веществ, наркотических средств, спиртных напитков, табакокурение.

19. Решение о снятии с ВШУ принимается на Совете профилактики по ходатайству ответственного лица на основании положительной характеристики классного руководителя, специалистов психологической службы, а также по другим объективным причинам (переезд, смена места учебы).

20. В случае перевода обучающегося, состоящего на ВШУ, в другую организацию образования, информация о проведенной профилактической работе передается по месту учебы в соответствии с алгоритмом, утвержденным методической службой органа управления образования области.

21. В случаях возникновения оснований, предусмотренных пунктом 18 настоящих методических рекомендаций, допускается повторная постановка на учет.

22. Постановка на ВШУ обучающегося не влечет правовых последствий и предназначена для оказания своевременной, социальной и психолого-педагогической помощи в условиях образовательной среды организации образования.

23. Количество обучающихся, состоящих на ВШУ не может выступать в качестве показателя, отрицательно влияющего на рейтинг организации образования, за исключением случаев, постановки несовершеннолетнего на учет в органах внутренних дел.

БҮЙРЫҚ

2023 ж 3 наурыз
Нұр-Сұлтан қаласы

ПРИКАЗ

№ 61
город Нур-Султан

Орта білім беру үйымдарында
мектепшілік есепке алууды
жүргізу жөніндегі әдістемелік
ұсынымдарды бекіту туралы

Жоғары педагогикалық назар аударуды талап ететін білім алушыларды
уақтылы анықтау және оларға қолдау көрсету мақсатында **БҮЙЫРАМЫН**:

1. Осы бүйрыққа қосымшаға сәйкес Орта білім беру үйымдарында мектепшілік есепке алууды жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар бекітілсін.
2. Осы бүйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің Балалардың құқықтарын қорғау комитетіне жүктелсін.
3. Осы бүйрық қол қойылған күнінен бастан қашнане енеді.

Министр

F. Бейсембаев

Қазақстан Республикасы
Оқы-ағарту министрінің
2023 жылғы «3 » наурыз
№61 бұйрығына қосымша

**Орта білім беру үйімдарында мектепішілік есепке алу жөніндегі
әдістемелік ұсынымдар**

1-бөлім. Жалпы ережелер

1. Осы Әдістемелік ұсынымдар жоғары педагогикалық назар аударуды және оларға әлеуметтік және психологиялық-педагогикалық көмек көрсетуді талап ететін білім алушыларға қатысты орта білім беру үйімдарының мектепішілік есебін жүргізуге арналған.

2. Әдістемелік ұсынымдар ұсынымдық сипатта болады.

3. Мектепішілік есепке алу (бұдан әрі – МЕ) келесі міндеттерді шешуге бағытталған:

жоғары педагогикалық назар аударуды талап ететін балаларды уақтылы анықтауға;

білім алушыны білім беру ортасының жағдайына бейімдеуге көмектесу, оқу мотивациясын арттыруға;

ата-аналарға және өзге де занды өкілдерге балаларды оқыту мен тәрбиелеуде көмек көрсетуге;

кәмелетке толмағандардың қадағалаусыз, панасыз қалуының, құқық бұзушылықтарының және қоғамға қарсы іс-әрекеттерінің алдын алуға;

білім алушыларға, олардың ата-аналарына және өзге де занды өкілдеріне әлеуметтік, психологиялық-педагогикалық көмек көрсетуге бағытталады.

2-бөлім. МЕА-ның тәртібі

4. Білім алушыны МЕА сынып жетекшісінің, әлеуметтік педагогтің, пән мұғалімінің және басқа да мұдделі тұлғалардың өтініші негізінде директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарының ұсынысы бойынша Профилактикалық кеңестің отырысында қаралады.

5. Мектептің Профилактикалық кеңесінің отырысы білім беру үйімы әкімшілігінің шешімі бойынша өткізіледі.

6. Профилактикалық кеңес білім беру үйімы қызметкерлерінің қатарынан (кемінде 5 адам) құрылады және білім беру үйімы басшысының бүйрығымен бекітіледі.

7. Білім беру үйімының басшысы Профилактикалық кеңес төрағасы, хатшысы – әлеуметтік педагог немесе оны алмастыратын адам болып табылады.

8. Қажет болған жағдайда Профилактикалық кеңес отырысына қатысуға мұдделі мамандар (сынып жетекшісі, педагог-психолог, пән мұғалімі, кәмелетке

толмағандардың істері жөніндегі аймақтық полиция инспекторы, медицина қызметкери) тартылады.

9. Профилактикалық кеңес отырысына қатысу үшін мектепішлік есепке алу мәселесі қаралып жатқан білім алушының ата-аналары немесе басқа занды өкілдері шақырылады.

10. Мектепішлік есепке алуды жалпы үйлестіруді білім беру ұйымы басшысының жауапты орынбасары жүзеге асырады, бақылауды білім беру ұйымының басшысы қамтамасыз етеді.

11. Профилактикалық кеңес отырысына дейін үш күн бұрын директордың тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасарына білім алушыға мінездеме, психологиялық қорытынды, отбасының тұрғын үй-тұрмыстық жағдайын тексеру актісі (қажет болған жағдайда), кәмелетке толмағандармен, оның ата-аналарымен МЕА қойылғанға дейін жүргізілген профилактикалық жұмыс туралы қысқаша ақпарат беріледі.

12. Профилактикалық кеңес отырысының қорытындысы бойынша білім алушымен, оның ата-аналарымен немесе өзге де занды өкілдерімен профилактикалық жұмыстың жеке жоспары (бұдан әрі - ПЖЖЖ) бекітіледі.

13. Профилактикалық кеңес отырысының хаттамасында өткізілген күні, қатысушылар туралы деректер (аты-жөні (бар болса), лауазымы), күн тәртібі, тыңдау қорытындылары бойынша қысқаша үзінді көшірме, қабылданған шешім көрсетіледі. Профилактика кеңесінің хаттамасына төрағалық етуші мен хатшы қол қояды.

14. Әлеуметтік қауіпті жағдайға ықпал ететін себептер мен жағдайларды негізге ала отырып, ПЖЖЖ жеке ықпал ету шарапарын көрсету жөніндегі іс-шаралар көзделеді: кәмелетке толмағанды психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді қамтамасыз ету, сабакқа қатысуын бақылау, сабактардың қосымша кестесі, пәндері бойынша қарыздарын тапсыру мерзімдерін белгілеу, қажет болған жағдайда психологиялық-медициналық-педагогикалық кеңес беру мамандарына жіберу, профилактикалық әңгімелесу, сабакқа қатысу, мінез-құлықты түзету, жаңа дағыларды дамыту, сабактан тыс уақытта және бос уақытта, оның ішінде каникул уақытында жұмыспен қамту, ата-анамен жұмыс, жалпы оқыту қорынан көмек, құқық бұзушылықтың алдын алу жүйесіне кіретін мүдделі органдар мен ұйымдардың мамандарымен өзара іс-қимыл жасау.

Профилактикалық жұмыстың жеке жоспарының бір данасы ата-аналарға немесе өзге де занды өкілге беріледі.

15. Әрбір іс-шара бойынша жауапты тұлғалар көрсетіледі және нақты орындау мерзімдері белгіленеді.

16. Білім алушының жалпы МЕА мерзімі үш айдан алты айға дейін. Қажет болған жағдайда жеке профилактикалық жұмысты жүргізу мерзімдері Профилактикалық кеңес шешімі негізінде ұзартылады.

17. Егер ата-аналар немесе өзге де занды өкілдер МЕА аясында мектеп ұсынатын көмектен бас тартса және балада туындаған проблемаларды шешуде шаралар қабылдамаса, білім беру ұйымының әкімшілігі кәмелетке

толмағандардың істері және олардың құқықтарын қорғау жөніндегі аумақтық комиссияға:

кәмелетке толмаған баланы асырау, тәрбиелу немесе оқыту жөніндегі өз міндеттерін орындашының ата-аналарға немесе өзге де заңды өкілдерге қатысты материалды қарау туралы;

кәмелетке толмағандардың ата-аналарына ықпал етудің әкімшілік шаралары туралы;

әкімшілік жауаптылық белгіленген әрекетті жасаған кәмелетке толмаған адамға қатысты материалды қарау туралы ұсыныс береді;

білім алушыны ішкі істер органдарында есепке қою туралы.

3-бөлім. МЕА және одан шығарудың негіздемелері

18. МЕА үшін мыналар негіз болып табылады:

- 1) академиялық үлгермеушілік;
- 2) отбасындағы жайсыздықтар;
- 3) қадағалаусыздық, панаусыздық, қаңғыбастық, қайыршылық;
- 4) мектептің Жарғысын және Мектептің ішкі тәртіп ережесін өрескел немесе бірнеше рет бұзу;
- 5) сабактарға дәлелсіз себептермен жүйелі түрде қатыспау;
- 6) әкімшілік құқық бұзушылық жасау;
- 7) психикалық белсенді, уытты заттарды, есірткі құралдарын, спиртті ішімдіктерді тұтыну, темекі шегу.

19. МЕА туралы шешім жауапты адамның өтініші бойынша сынып жетекшісінің, психологиялық қызмет мамандарының оң мінездемесі негізінде, сондай-ақ басқа да объективті себептермен (көшу, оқу орнын ауыстыру) Профилактикалық кеңесте қабылданады.

20. МЕА-да тұрған білім алушыны басқа білім беру үйімінде ауыстырған жағдайда жүргізілген профилактикалық жұмыс туралы ақпарат облыстың білім беру басқармасы органының әдістемелік қызметі бекіткен алгоритмге сәйкес оқу орны бойынша беріледі.

21. Осы Әдістемелік ұсынымдардың 18-тармағында көзделген негіздер туындаған жағдайларда есепке қайта қоюға жол беріледі.

22. Білім алушыны МЕ құқықтық салдарға әкеп соқпайды және білім беру үйімінде білім беру ортасы жағдайында уақтылы, әлеуметтік және психологиялық-педагогикалық көмек көрсетуге арналған.

23. Кәмелетке толмаған баланы ішкі істер органдарында есепке қою жағдайларын қоспағанда, МЕ білім алушылардың саны білім беру үйімінде рейтингіне теріс әсер ететін көрсеткіш ретінде бола алмайды.